

UOT 379

Fərid Abbaszadə

Elm və Təhsil Nazirliyinin İqtisadiyyat institutu, doktorant
fabbaszada2019@gmail.com

YAŞIL İQTİSADİYYAT: “YENİ KONSEPSİYA VƏ YENİ INVESTİSİYA MODELİ

Məqalədə yaşıl iqtisadiyyatın cəmiyyətin iqtisadi fəaliyyətində rolu, sosial investisiya kimi verdiyi töhfələrin əhəmiyyəti göstərilmişdir. Yaşıl iqtisadiyyatın yeni sosial investisiya kimi rolunu müəyyənləşdirməklə onlardan səmərəli istifadə yollarının araşdırılması göstərilir. Sosial investisiya modeli kimi yaşıl iqtisadiyyat resurslarından rasional istifadənin qiymətləndirilməsi izah olunur. Davamlı inkişafın təmin olunmasında, yaşıl iqtisadiyyatın uyğun inkişaf perspektivləri vurğulanır. Həmçinin, məqalədə yaşıl iqtisadiyyatın sosial investisiya kimi formalaşdırılması və ondan optimal istifadə yolları təklif edilir.

Müasir dünyada ən əsas məsələlərdən biri sosial iqtisadi rifahı inkişaf etdirməkdir. Bu tendensiyada, Yaşıl iqtisadiyyat önəmli rol oynayır

Məqsəd-Yaşıl iqtisadiyyatın cəmiyyətin rifahında yeni konsepsiya yeni investisiya modeli rolunu müəyyənləşdirməklə onlardan səmərəli istifadə yollarının araşdırılmasından ibarətdir.

Metodologiya- Yeni konsepsiya və yeni investisiya modeli tədqiqat işində nəzəri, iqtisadi və müqayisəli təhlil metodlarından istifadə edilmişdir.

Tədqiqatın nəticələri-Yeni konsepsiya və yeni investisiya modeli kimi cəmiyyətin iqtisadi fəaliyyətində yaşıl iqtisadiyyat ehtiyatlarının rolu, sosial investisiya kimi yaşıl sahələrdən səmərəli istifadənin ölkə iqtisadiyyatına verdiyi töhfələrin əhəmiyyəti müəyyən edilmişdir.

Açar sözlər: yaşıl iqtisadiyyat, yaşıl iqtisadiyyat konsepsiyası, yeni yaşıl model, yeni investisiya modeli, investisiya, yaşıl sahibkarlıq

Giriş

Yaşıl iqtisadiyyat və sosial sərmayə anlayışları bizə gələcək iqtisadi artımı, ekoloji dayanıqlığı və sosial rifahı tarazlaşdırmağa kömək edə bilər. Ona görə də bu anlayışların daha çox araşdırılması və həyata keçirilməsinə ehtiyac var. Bu yanaşma təbii resurslardan səmərəli istifadə etmək, tullantıları və çirklənməni azaltmaq, bərpa olunan enerji mənbələrini təşviq etmək və ətraf mühitə təsirləri minimuma endirmək məqsədi daşıyır. Yaşıl sahibkarlıq isə, ekoloji problemləri həll etmək və ya azaltmaq üçün innovasiya-biznes imkanları yaratmağı hədəfləyən bir sahibkarlıq növüdür. Yaşıl sahibkarlar davamlı məhsul və xidmətlər təklif etməklə həm ətraf mühitə, həm də cəmiyyətə töhfə verməyi hədəfləyirlər.

Bu günə qədər Yaşıl iqtisadiyyatla əlaqəli ümumi qəbul edilmiş tərif yoxdur. Yaşıl iqtisadiyyat, UNEP mütəxəssisləri tərəfindən tərtib edilmiş geniş istifadə edilən şərhə görə, “yaşıl” iqtisadiyyat insanların rifahını yaxşılaşdıran, sosial ədaləti təmin edən və eyni zamanda ətraf mühitə və əhalinin yoxsullaşmasına qarşı riskləri əhəmiyyətli dərəcədə azaldan iqtisadi fəaliyyət deməkdir.

Dar mənada, ekoloji təhlükəsizliyi təmin edən, atmosfer çirkləndiricilərin və istixana qazlarının emissiyalarını azaltmaq eləcədə ekoloji balansə nəzarət etmək üçün texnologiya və avadanlığın işlənməsi, istehsalı eləcədə istismarı, iqlim dəyişikliyinə monitorinqi və proqnozlaşdırılması,

enerji - resurs üçün qurğular və texnologiyalar daxildir. Bundan əlavə, “yaşıl” iqtisadiyyat bina və tikililəri temperaturun, rütubətin, külək yükünün və s.-nin qəfil dəyişməsindən qorumaq üçün texnologiya və materialların işlənilib hazırlanmasını, istehsalı və istifadəsini də əhatə edir. Bunlar modernləşdirmə ilə yanaşı, iqtisadi fəaliyyət növləridir. İstehsalın səmərəliliyinin artırılması insanların yaşayış mühitinin yaxşılaşdırılmasına, o cümlədən texnogen emissiyaların azaldılmasına və əhalinin və təsərrüfat kompleksinin dəyişən iqlim şəraitinə uyğunlaşmasına kömək edir.

Mövcud ədəbiyyatlara istinad

Sahibkarlıq bir sektor, bir ölkə, bir qrup insanla məhdudlaşmır və sahibkarlıq davranışına bütün cəmiyyətlərdə və bütün iqtisadi şəraitdə rast gəlmək olar. Yaşıl sahibkarlığın özü nisbətən yeni bir anlayışdır və 1990-cı illərdən bəri artan diqqəti cəlb edir (Harini, Meenakshi, 2012: 80). Bu günə qədər sahibkarlıq ideyası ilə maraqlanan tədqiqatçılar ətraf mühiti və sahibkarlığı təhlil edərkən bir çox fərqli terminlərdən istifadə ediblər. Ümumi istifadə olunan terminlər yaşıl sahibkarlıq (Berle, 1991), eko-sahibkarlıq (Schaper, 2002), ekoloji sahibkarlıq (Keogh və Polonski, 1998) və s. edir. Schaper iddia edir ki, bu terminlər eyni anlayışı əhatə edir və bir-birini əvəz edə bilər (Pachaly, 2012: 6). Yaşıl sahibkarlıq və eko-sahibkarlıq kimi yeni anlayışların istifadəsi bu iki yanaşma arasındakı fərqlərin qeyri-müəyyən qalmasına səbəb olur (EKOIQ, 2015: 42-43). İqtisadi, sosial və ekoloji şəraitin yaxşılaşdırılması üçün yaradılmış innovativ bizneslər sektorundan asılı olmayaraq yaşıl sahibkarlıq çərçivəsində qiymətləndirilir. Eko-sahibkarlıq ətraf mühitlə birbaşa əlaqəli sektorlarda həyata keçirilən fəaliyyətlər üçün istifadə edilən anlayışdır (EKOIQ, 2015: 43). Onun tərifinə dair müxtəlif mübahisələr olsa da, yaşıl biznes quran sahibkarları yaşıl sahibkarlar adlandırmaq üçün əsas tendensiyadan danışmaq olar (EKOIQ, 2015: 43). Yaşıl iqtisadiyyat ekoloji riskləri və ekoloji çatışmazlıqları əhəmiyyətli dərəcədə azaltmaqla yanaşı, insanların rifahını və sosial bərabərliyini yaxşılaşdırmaq məqsədi daşıyan iqtisadi sistemdir. Başqa sözlə, bu, həm aşağı karbon, həm də resursdan səmərəli istifadə edən iqtisadiyyatdır. Yaşıl iqtisadiyyat konsepsiyası yeni deyil. Onun kökləri Kenneth Boulding və Herman Daly kimi erkən ekoloji iqtisadçıların işlərində var. Bununla belə, dünya iqlim dəyişikliyinə çağırışları və digər ekoloji problemlərdən getdikcə daha çox xəbərdar olduğu üçün bu, yalnız son illərdə geniş diqqəti cəlb etmişdir. Yaşıl iqtisadiyyata keçid yeni texnologiyalara və infrastrukturaya əhəmiyyətli investisiyalar tələb edir. Bu investisiya həm iqtisadiyyat, həm də ətraf mühit üçün uzunmüddətli dəyər yaratmağa yönəlmiş yeni investisiya modeli kimi nəzərdən keçirilə bilər. (UNEP (2011). 2010-cu ildə Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Ətraf Mühit Proqramı (UNEP) tərəfindən nəşr olunan Ekosistemlərin İqtisadiyyatı və Biomüxtəlifliyin (TEEB) hesabatında qlobal iqtisadiyyatın hazırda təbii ehtiyatlardan həddən artıq istifadə edildiyi və bunun biomüxtəlifliyin və ekosistem xidmətlərinin itirilməsinə səbəb olduğu iddia edilir. (TEEB (2010). Hesabatda bu mənfi nəticələrin qarşısını almaq üçün yaşıl iqtisadiyyata keçid tələb olunur. Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Ətraf Mühit Proqramı (UNEP), Beynəlxalq Əmək Təşkilatı (BƏT), Birləşmiş Millətlər Təşkilatının İnkişaf Proqramı (UNDP) və Dünya Bankı tərəfindən nəşr olunan Yaşıl İqtisadiyyat Hesabatı 2011 yaşıl iqtisadiyyat konsepsiyasının hərtərəfli icmalını təqdim edir. Hesabat yaşıl texnologiyalara və infrastrukturaya investisiyanın iş yerləri və iqtisadi artım yarada, eyni zamanda ətraf mühitə təsirləri azalda biləcəyi bir sıra əsas sektorları müəyyən edir. İnküziv Yaşıl İqtisadiyyat: Beynəlxalq Əmək Təşkilatı (ILO), Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Ətraf Mühit Proqramı (UNEM), Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Sənaye İnkişaf Təşkilatı (UNEIDO) və Dünya Bankı tərəfindən nəşr olundu əhatəli və ədalətli şəkildə yaşıl iqtisadiyyat. Hesabatda iş yerlərinin yaradılmasının, yoxsulluğun azaldılmasının və cəmiyyətin bütün qruplarının keçiddən faydalanmasının vacibliyi vurğulanır.

Yaşıl iqtisadiyyat üçün ən çox yayılmış modellərdən bəziləri bunlardır:

Dövlət-özəl tərəfdaşlıqlar (PPPs): PPP-lər yaşıl infrastruktur layihələrini maliyyələşdirmək və çatdırmaq üçün hökumətlərin özəl sektorla tərəfdaşlıq yoludur. PPP-lərdən bərpa olunan enerji layihələri, enerji səmərəliliyi layihələri və ictimai nəqliyyat layihələri də daxil olmaqla geniş spektrli yaşıl layihələri maliyyələşdirmək üçün istifadə edilmişdir.

Yaşıl istiqrazlar: Yaşıl istiqrazlar yaşıl layihələri maliyyələşdirmək üçün istifadə edilən borc qiymətli kağızlarıdır. Yaşıl istiqrazlar son illərdə getdikcə populyarlaşır, çünki investorlar davamlı aktivlərə investisiya etməkdə daha çox maraqlanırlar. Yaşıl vençur kapitalı (VC) fondları: Yaşıl VC fondları erkən mərhələdə yaşıl texnologiya şirkətlərinə sərmayə qoyan investisiya fondlarıdır. Green VC fondları yeni yaşıl texnologiyaların inkişafı və kommersiyalaşdırılmasının maliyyələşdirilməsində mühüm rol oynayır. Karbon bazarları: Karbon bazarları karbon emissiyalarına qiymət qoyaraq istixana qazı emissiyalarını azaltmağın bir yoludur. Karbon bazarları yaşıl texnologiyalara və infraqstruktura investisiyaları dəstəkləmək üçün gəlir mənbəyi təmin edə bilər. Bunlar yaşıl iqtisadiyyata keçidi dəstəkləmək üçün istifadə oluna bilən investisiya modellərinin yalnız bir neçə nümunəsidir. Müəyyən bir ölkə və ya region üçün ən yaxşı investisiya modeli bir sıra amillərdən, o cümlədən kapitalın mövcudluğu, texnoloji inkişaf səviyyəsi və siyasət mühitindən asılı olacaqdır.

Sahibkarlıq fəaliyyətində yaşıl iqtisadiyyatın rolu

Sahibkarlıq fərd və cəmiyyət üçün dəyər yaradan, iqtisadi imkanlara cavab verən və ya yaradan fərdlər tərəfindən irəli sürülən, gətirdiyi yeniliklərlə iqtisadi sistemdə dəyişikliklərə səbəb olan bir prosesdir (Muzyka, Koning Churchill, 1995: 352). Yaşıl sahibkarlar digər sahibkarlarla ümumi cəhətləri paylaşsalar da, fərqləri də var. Yaşıl sahibkarlıq, sahibkarlıq məqsədlərinə çatmaqla yanaşı, cəmiyyətə müsbət töhfəsini artıracaq, insanlara və ətraf mühitə mənfi təsirlərini minimuma endirəcək şəkildə iş yerini idarə etməyin yollarını tapmaq üçün bütün səyləri əhatə edir (Satı, Yılmaz, 2008: 335). Digər tərəfdən, o, sahibkarlara bazardakı müştərilər və iş ortaqları, iş yerindəki işçilər, yerli cəmiyyət və ətraf mühit kimi maraqlı tərəflərlə qarşılıqlı əlaqə qurmağa istiqamət verir (Satı, Yılmaz, 2008: 335). Başqa sözlə, yaşıl sahibkarların biznes fəaliyyətinin təbii mühitə və davamlı gələcəyə doğru dəyişməsinə xalis təsiri müsbətdir. Yaşıl sahibkarlıq iqtisadi və ekoloji sahələrdə müsbət katalizator olmaq potensialına malikdir. Yaşıl sahibkarlar ekoloji dəyərləri şəxsiyyətlərinin əsas komponenti kimi qəbul edirlər.

Sahibkarlıq nəzəriyyəsinin ən mühüm adamlarından biri Jozef Şumpeterdir. Şumpeterin fikrincə, sahibkarlar yenilikçidirlər. Şumpeter iddia edir ki, sahibkarlar yaradılış-məhv yolu ilə mövcud qəbul edilmiş biznes və iş rejimlərini tamamilə dəyişdirə bilərlər.

Mövcud məhsulların, proseslərin, ideyaların, sistemlərin və müəssisələrin zamanla innovasiya yolu ilə ortaya çıxan daha yaxşılara ilə əvəzlənməsi və nəticədə ortaya çıxan yeniliyin əvvəlki elementi tamamilə aradan qaldırması kimi müəyyən edilə bilər (Tunç, 2007: 31). Yenilik və ya yaradılış-məhv problemlərin həlli üçün yeni üsullar təqdim edir. Təbii ki, demək olar hər ekoloji problemdə innovasiyaya çağırış var (McEwen, 2013: 269). Yaşıl sahibkarlıq innovativ həllər ilə dəyər yaradır, yaradıcı məhv prosesini alovlandırır və sosial-iqtisadi prosesi tetiklər (EKOIQ, 2015: 44). İnnovasiyalar ekoloji problemlərə fəal yanaşmaq və davamlı həll yolunu tapmaq üçün çox effektiv vasitədir. İnkişaf etməkdə olan bir paradigma olaraq, yaşıl sahibkarlıq davamlılıq və ətraf mühitə həssas olan həvəsli bir iş birliyi (Şahidullah, Hague, 2014: 3233). Yaşıl innovasiya və ya eko-innovasiya ətraf mühitə dəyən ziyanı azaltmaq və ya qarşısını almaq üçün yeni və ya dəyişdirilmiş proseslər, texnikalar, tətbiqlər, sistemlər, məhsullar kimi müəyyən edilə bilər (Kaur, 2014: 1). Başqa sözlə, yaşıl sahibkarlıq yeni məhsul dizaynı, yeni texnologiyalar və yeni təşkilati tədbirlər vasitəsilə baş verə bilər.

Effektiv yaşıl sahibkarlıq nümunələri:

1. Günəş enerjisi istehsalı və quraşdırılması,
2. Təkrar emal və tullantıların idarə edilməsi,
3. Elektrikli nəqliyyat vasitələrinin və enerji doldurulmasının təkmilləşdirilməsi,
4. Ekoloji kənd təsərrüfatı və davamlı qida istehsalı,
5. Enerji səmərəliliyi həlləri və yaşıl binaların tikintisi,
6. Yaşıl təşəbbüslərə dənizin təmizlənməsi və suyun qorunması kimi sahələrdə rast gəlmək olar.

Faydaları:

Yaşıl iqtisadiyyat və sahibkarlıq iqlim dəyişikliyinə qarşı artım problemləri ilə mübarizədə mühüm rol oynayır. Davamlı biznes modelləri uzunmüddətli perspektivdə gəlirli ola bilər və müəssisələr üçün rəqabət üstünlüyü təmin edə bilər. Yaşıl təşəbbüslər yerli iqtisadiyyatlara və cəmiyyətin müxtəlif sferalarına müsbət təsir göstərir.

Nəticə

Yaşıl sahibkarlar iqtisadi inkişaf üçün vacibdir. Yaşıl sahibkarlar işsizliyin, yoxsulluğun və ekoloji problemlərin aradan qaldırılmasına mühüm töhfə verə bilərlər. Yaşıl sahibkarlar digər sahibkarlara nisbətən yaşıl təcrübələrdə və ekoloji vəzifələrdə daha çox məsuliyyət daşıyırlar. Onlar ya yaşıl və ekoloji cəhətdən təmiz məhsul və xidmətlər təklif edir, ya da öz məhsul və xidmətlərini yaşıl proses və ya təmiz texnologiya yardımı vasitəsilə təmin edirlər (BƏT, 2014: 1) və s. Ətraf mühitin mühafizəsi günümüzün ən vacib məsələlərindən biridir. Ona görə də yaşıl sahibkarların sayını artırmaq üçün onlara dəstək vermək vacibdir. Yaşıl sahibkarların sayı texniki yardım və dəstək, infrastruktur obyektləri, təlim proqramları və vergidən azad edilmə kimi təşviq və imkanlarla artırıla bilər. Cəmiyyətin dəyərlərini və yaşıl məhsul və xidmətlər haqqında təsəvvürlərini artıran təhsil və təcrübələr yaşıl sahibkarlığın inkişafı üçün müsbət amildir. İnkişaf etməkdə olan ölkələrin resursları məhdud olduğundan, inkişafı ilk növbədə arzu olunan və ölkəyə fayda verəcək yaşıl biznes sektorları müəyyən edilməlidir. Kiçik və orta biznes əksər ölkələrdə iqtisadiyyatın əsasını təşkil edir. Müvafiq qanunvericiliyin inkişafı, tənzimlənməsi və səmərəli tətbiqi məqsədi daşıyan yaşıl biznes sektorlarında kiçik və orta biznes sahiblərinə və ya yaşıl biznes ideyaları olan sahibkarlara maliyyə və maliyyə dəstəyi, innovasiya bacarıqlarının gücləndirilməsinə, məşğulluğun artırılmasına və əhalinin böyüməsinə kömək etmək; yaşıl kiçik və orta müəssisələr. Təmiz texnologiya sərmayələrinin dəstəklənməsi və onların həyata keçirilməsinin təşviq edilməsi ətraf mühitə daha həssas olan mühitdə rəqabət qabiliyyətini artırır. Universitetlərdə ekoloji cəhətdən təmiz yeni istehsal texnikası və proseslərini izah edən və bu mövzularda işgüzar bacarıqları təmin edən təlimlər keçirilməli, yaşıl iqtisadiyyata keçidi prioritetləşdirəcək tədqiqat layihələri üçün stimullaşdırılmalı, davranış dəyişikliyi üçün lazımı şərait yaradılmalıdır. Şirkətlərin elmi innovasiya layihələrin yaşıl innovasiyalar təşviq edilməlidir.

İstifadə olunmuş ədəbiyyat siyahısı

1. Wainwright, J. and Mann, G. (2018), Climate Leviathan A Political Theory of Our Planetary Future, Verso Books, London-Nyuyork Bell, J. ve J.J.Stellingwerf. (2012). Sustainable Entrepreneurship: The Motivations & Challenges of Sustainable Entrepreneurs in the Renewable Energy Industry, Master Thesis within Business Administration: Strategic Entrepreneurship, Jonkoping International Business School, Jonkoping University, Jonkoping.
2. Creech, H. Huppé, A.G. Paas, L ve Voora, V. (2012). Social and Environmental Enterprises in the Green Economy: Supporting sustainable development and poverty eradication on the ground, Published by SEED and IISD.
3. CP/RAC. (2012). Green Entrepreneurship in Turkey, Ankara.
4. Efeoğlu, E. (2014). Çevreci Açidan Girişim; Eko-Girişimcilik, Ç.Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, Cilt 23, Sayı 1.
5. EKOIQ. (2015). İşin Rengi Giderek Değişiyor, Yeşil Girişimcilik, EKOIQ, Sayı 48, İstanbul.
6. Farinelli, F. Bottini, M. Akkoyunlu, Ş ve Aerni, P. (2011). Green Entrepreneurship: The Missing Link Towards A Greener Economy, ATDF Journal, Volume 8, Issue 3/4.
7. Gibbs, D. (2009). Sustainability Entrepreneurs, Ecopreneurs and the Development of a Sustainable Economy'', Greenleaf Publishing Ltd, <http://www.greenleaf-publishing.com>.
8. Gül, Z. (2007). İşletmelerde Üretim ve Çevreyi Bütünleştirmede ISO 14000 Yaklaşımı: Bir Alan Araştırması, T.C. Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İşletme Anabilim Dalı Yüksek Lisans Tezi, Kahramanmaraş.

9. Hamdouch, A ve Depret, M. H. (2012). Green Entrepreneurship Networks and Clusters: When the Local requires the Global, RSA Global Conference 2012 24th-26th June Beijing, China.
10. Harini,V ve Meenakshi, D.T. (2012). Green Entrepreneurship-Alternative (Business) Solution to Save Environment, Asia Pacific Journal of Management and Entrepreneurship, A Scholarly, Peer Reviewed, Bi- Annual, Open Access, Online Research Journal, Volume 1, Issue 3 ISSN 2277-8098.
11. Hewitt, G. (2012). Is corporate Asia ready for the green economy?, ACCA, www.accaglobal.com/ri.
12. Kaur, S. (2014). Green Entrepreneurship, Research Paper, International Journal of Scientific Research, Economics, volume:3, Issue:12, ISSN No 1227-8179. Muzyka, D. de Koning, A ve Churchill, N. (1995). On Organization and Adaptation: Building The Entrepreneurial Corporation, European Management Journal, Volume13, No.4.
13. OECD. (2011). Towards Green Growth, Multilingual Summaries, Summary in Turkish,- ISBN 978-92-64-094970.
14. OECD. (2013). Working Party on SMEs and Entrepreneurship (WPSMEE) -Green Entrepreneurship, Eco-Innovation and SMEs Final Report, CFE /SME (2011)9/FINAL.
15. Pachaly, M. V. W .(2012). Barriers and Triggers to Green Entrepreneurship: An Exploratory Study, Thesis, to Obtain the Degree of Master of Science in Economics and Business Economics, Specialisation Entrepreneurship and Strategy Economics, Erasmus University Rotterdam, Erasmus School of Economics, Rotterdam.
16. Satı, Z. E ve Yılmaz, C. (2008). Sürdürülebilir Bir Gelecek İçin Yeşil Girişimcilik, 2.Uluslararası Girişimcilik Kongresi, Bişkek, Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi Yayınları:112.
17. Sanyang, S. E ve Huang, W.C. (2008). Green Cooperatives: A Strategic Approach Developing Women's Entrepreneurship in the Asian and Pacific Region, World Journal of Agricultural Sciences, 4 (6): 674-683, 2008 ISSN 1817- 3047© IDOSI Publications, Taiwan.
18. Schaper, M. (2010). Making Ecopreneurs: Developing Sustainable Entrepreneurship, 2nd Edition, Ashgate Publishing Group.
19. Shahidullah, A.K.M ve Haque, C.E. (2014). Enviromental Orientation of Small Enterprises: Can Microcredit-Assisted Microenterprises be ‘Green, Sustainability, ISSN 2071-1050, www.mdpi.com/journal/.
20. Tunç, B. (2007). İşletmelerde Yaratıcılık, Yenilikçilik, Girişimcilik Yönetimi, Dokuz Eylül Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İşletme Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, İzmir.
- TTGV. (2012). Türkiye’de Yeşil Girişimcilik Final
21. TEEB (2010). The Economics of Ecosystems and Biodiversity: Main report. United Nations Environment Programme.
22. UNEP (2011). The Green Economy Report 2011: Towards an inclusive green economy. United Nations Environment Programme.
23. ILO, UNEP, UNIDO, and World Bank (2012). The Inclusive Green Economy: Pathways to 2030. International Labour Organization, United Nations Environment Programme, United Nations Industrial Development Organization, and World Bank.

Фарид Аббасзаде

ЗЕЛЕНАЯ ЭКОНОМИКА: «НОВАЯ КОНЦЕПЦИЯ И НОВАЯ ИНВЕСТИЦИОННАЯ МОДЕЛЬ»

Резюме

В статье показана роль зеленой экономики в экономической деятельности общества и значимость ее вклада как социальной инвестиции. Определяя роль зеленой экономики как новой социальной инвестиции, показано, как ее эффективно использовать. Объясняется оценка рационального использования ресурсов зеленой экономики как модели социальных инвестиций. В целях обеспечения устойчивого развития выделены перспективы развития,

совместимые с зеленой экономикой, а также предложено формирование зеленой экономики как социальной инвестиции и пути ее оптимального использования.

Одним из важнейших вопросов в современном мире является развитие социального и экономического благосостояния. В этой тенденции важную роль играет «зеленая» экономика.

Цель-новая концепция зеленой экономики в благосостоянии общества заключается в определении роли новой инвестиционной модели и изучении путей их эффективного использования.

Методология-при исследовании новой концепции и новой инвестиционной модели использовались методы теоретического, экономического и сравнительного анализа.

Результаты исследования-определена роль резервов зеленой экономики в экономической деятельности общества как новой концепции и новой инвестиционной модели, значимость вклада эффективного использования зеленых территорий как социальных инвестиций в экономику страны.

Ключевые слова: зеленая экономика, концепция зеленой экономики, новая зеленая модель, новая инвестиционная модель, инвестиции, зеленое предпринимательство.

Farid Abbaszade

GREEN ECONOMY: "A NEW CONCEPT AND A NEW INVESTMENT MODEL Summary

The role of the green economy in the economic activity of the society and the importance of its contributions as a social investment have been shown in the article. Determining the role of the green economy as a new social investment, it is shown how to effectively use it. The assessment of the rational use of green economy resources as a social investment model is explained. In order to ensure sustainable development, development perspectives compatible with the green economy are emphasized. Also, the article proposes the formation of the green economy as a social investment and ways of optimal use of it.

One of the most important issues in the modern world is to develop social and economic well-being. In this trend, Green economy plays an important role.

Purpose-the new concept of green economy in the welfare of the society is to determine the role of the new investment model and to examine the ways of their effective use.

Methodology-theoretical, economic and comparative analysis methods were used in the research of new concept and new investment model.

Research results-the role of green economy reserves in the economic activity of the society as a new concept and new investment model, the importance of the contributions of the effective use of green areas as a social investment to the country's economy have been determined.

Keywords: green economy, green economy concept, new green model, new investment model, investment, green entrepreneurship